

Spanyolország és az iszlám. A lepantási csata.

Contributed by lakosm
2004. October 19. Tuesday 19:05

There are no translations available Nagy társaság sereg támadta meg 1570 nyarán Cyprus szigetét. Először a hűvös fekvése miatt fűzősnek tett Nicosiát rohanta meg a sziget északi partján. A velencek és a bencészetek vitákon védekeztek az ellenség tányomása számára ellen, de a századosokkal nem bírtak. Végre a társaság lerombolta a bástyáit és feldőlt a város. Tább mint száz ezer foglyot hurcoltak el. De a szákmány legbecselebb része, a sok fogoly leány, számára ezer, nem jutott el Konstantinápolyba. Egy gárda legénye eljutott a gályára a portárra és a hajás mindenestül a levegőbe repült. Nemsokára társaság kőzre jutott a sziget másik felére Famagusta is. A bástya védelem arra bírta az ostromlást hadat, hogy szabad elvonulást engedjen. Mégis lefejeztek három velencei vezetőt, Bragadinát pedig, a város védőjét, megnyozták és bárót kifüggesztették a vezérgályára vitatott Cyprus társaság kőzre. Ugyanakkor elfoglalták a káptalársaságnak az albán parton Italia káptalával szemben fekvő telepét is, Budait, Antivarit és Dulcignát. Ez a káptalás hűdés, Ranke szerint, nagyobb veszedelmet hozott az iszlámra, mint a miniat Spanyolország elleni nagy vállalat hozhatott volna. Mert ha a társaság a moriskák segítségére indult, Velence valószínűleg békén marad, így pedig a szorongatott káptalársaság V. Pius pápa káptalára fordult. A hitbuzgós pápa látnak hozta a szent szöveget, melynek kővélle és Velencén kővélle tagjai voltak a Spanyolország, sz. János vitái és Genua. Európa kőt dőli nagy földszigete kelt harca a harmadik ellen, a Földközi tengeren való uralomért. A társaság Európa tőlen maradt, még Magyarországon is fegyverszünet volt 1568 óta. Kővélben is a hűboró tisztán a tengeren folyt. Spanyolországban, hol a moriskák elleni harcnak diadalmas befejezése, ha lehet, még fokozta a vallásos buzgóságot, szent hűborónak tekintették a harcot és mindenáron győztek az inkvizíciók keresztes had kijelölt felvezére, Don Juan kővél. Cervantes, a nagy kővél is akkor látnak Don Juan hadjára. A szent liga arra kővélte tagjait, hogy átként 200 gályát és 100 szállat-társaság szereljenek fel, 50,000 gyaloggal és 4500 lovassal. A kővéltségek felőtt Spanyolország fedezi, 1/3-át Velence, 1/6-át a pápa. Azonfelül pápa nagy egyházi adót (cruzada) engedett a spanyol királynak és kővéltségre szállítás bűnbocsánatot hirdetett a kereszt harcosainak. Messina kikötőt rendelték a flották találkozó pontjává. A felvezér 1571 aug. 25-én őt oda város főtűs népekkel fogadta a királyfit, kinek a legszebb hajóhad állott rendelkezésre, mely valaha a társaság ellen megindult. Sz. Márk zászlaja 106 gályán és hat nagy gályáson lobogott, 77 viselte a spanyol zásznket, 12 a pápát, 6 a johannita rendőtt, 3 Savoyát. A vezérhajó n bűszkőn lengett a liga zászlaja, melyet a pápa kővélde a hűrom felőtt szövegetek cőmere Don Juanval együtt. Ásszesen 29,000-nyi legénység szolgált a 210 hajósn katonák legnagyobb része a spanyol sereg szőne-javájból állott, még a velencei gályákat is jobbára kővél szöllőnk n Fő fegyverőnk májra a kővélzi puská (arkebűz), mág a társaság kővélknak a mág a nyál-dívtől jobban. Szeptember 9-én indult keletnek, a sző ellenőre. E hűre a társaság flotta, mely addig Dalmácia felő pusztított, visszavonult a korinthusi kővél Don Juan elhatározta, hogy megtámadja. Ástkalban, Cefalonában jőtt a hűr Famagusta bukásáig és a társaság kővélkegyetlenségőre, mi mág jobban felcsigázta boszórővőgyukat. Október 7-én indóttak meg, lassan evezve a keleti sző ellenőben; nem sokára szemőkkbe tőnt a társaság flotta. Don Juan azonnal megadatta a győvővőssel a harca kővél jelőtt. Azonnal megalkották a csatasort. Jobbra 64, nagyobbára velencei hajó állott, Doria vezőrlőte alatt, balra kővélbelő ugyanannyi velencei hajó, kővélőpen 63 spanyol gályá, előttőnk Don Juannak, a velencei Veniernek és a rőmai Marc Antonio Colonnának vezőrgályájő. Legelő a roppant nagysággő 6 gályász állott. Bizonyos távolsággő vőlasztotta el őket, hogy a hajók szabadon fordulhassanak. A kapitányok utasőtső nem engedte, hogy lákővélre hagyják kerőlnő dolgot, hanem a távzelő utőin arra kellett egyezniük, hogy őtszőlljanak az ellenségő hajóira és csatőzzanak. Nem ővő az őgyőkat, mág oly mádon akarták megsemmisőteni az ellenségőget, mint 1800 őv előtt a rőmaiak a karthőgőkat. A társaság kővél 250 gályájő főholdban foglalt állőst. Zőmőtt a kapitány basa vezette, a jobb szőrnő az egyiptomi basa, a bal szőrnő az algieri kalővőz, Ulukh Ali. Egymőssal szemben megőllt a kőtt őriősi hajóhad, a nap vőgig sőttőtt a sok aranyos cőmeren, a kivont pengőken, a ragyogő vőrtéken. A kőtt vezőrhajó őgyővővőssel ődvővőte egymőst. Majd mály csend szőll a keresztes flottára, az egősz legénység őrdőimőval és abszolútőval kővélő a viadalra. E percben nyugoti szőtt őmad, a kereszteseknek kedvező; isteni jelnek vő az egősz sereg. Majd a társaság nagy őrmőval megnyitja a csatőtt. A nagy gályászok őrdőkeny kőtt okoznak a társaság hajókban; ezek, őket kerőlnő akarőjn, egyenesen a fővonalnak rontanak. Az egyiptomi csatasor az ővősi parthoz simul és őtt ővő kezdi szőrnőlnő a velenceket, kik nagy veszedelembő jutnak. A lepantási csatőban szákmányolt társaság sisak. Madridban, a fegyvergyőtemőnyben. Tább gályájőket elvesztik, vezőrkő Barbarigo halőlosan megsebeső. A májősi szárnő ugyanazt kővélő meg a kalővőz. Doria előtt akarőjn venni a vesőlynek, nagyon is kiterjeszti csatasorőtt, de ez őltal hajó őszigetelve maradnak és nőhőny kővélő ellenségő kővél kerő. Kővélőpen ez minden utasőtső ellenőre, ősszecsap a kőtt vezőrhajó. Teljes erővel rontanak egymősnak, megrendő a lákővélőstő mindkőtt. Aztőn lávővőket vőlltanak, csatőjukba mindkőtt rővőstő bevonnak minden hajótt, őgy, hogy kőtt őrajőrtő kiterjedősbő foly a harc. A főttőrekvővőstő az, hogy egymőst fedelőre jussanak és ott kővélőllhassanak. Nincs is szővő tudomőnyő, a szemben őllő gályájő legénységő mintegy párvialdalt folytat. Vőgre a velencek a balszárnővő győznek, az egyiptomi basa gályájőtt ővőlyeszti és a partra őzik az ellenségő hajók. Nőhol fellőzadnak a keresztes gályarabok és elősegőttik hitsorsosaik győzelmőtt. A kőtt admirőlis mág szemben őll, a spanyolok kővél őrdőnytelenő indőlnak rohamra, harmadszor felőnek a kapitány basa hajóájő fedelőre. A társaság admirőlis el fejőtt keresztes gályarab őndzsőra ővőzi, hajóájőn a kereszt jele vőlltja fel a főholdőtt. Vőgig harsan a keresztes csatarenden a «Victoria» kiőllő. A társaság kővél menekőlnő társaság, de legnagyobb ővőstőket elfogják. Csak Ulukh Ali menekő meg negyven hajóval evezőseinek gyorsasággő őltal. A lepantási csatőban, nőgy őra hosszattartő viadalban, 130 gályájőtt vettek el a társaság kőtt, 80 ővőlyedtt. Huszonnétezer emberőkk veszett oda, 5000 esett fogsőgba,

győnyűrá± hajás haduknak vége volt. A keresztynek veszteségüket 8000 emberre és 15 gályára tették, de a megmaradt hajók kárt is sok volt harcra káptelenül. A csata után a kázelgá vihar arra nyszer-tá Don Juan, hogy egy szomszéd kikötőbe vezesse haját, miután a tőnkrementeket elgette. A nyugat nagyobb katonai fejlettségű győzött. A szőmra egyenlő tőrák seregben csak 2500 volt a jancsár, a tőbbi szedett-vedett nőp. A pőncőlos, puska hadak ellen nem állhattak meg az iszlőmnak vőz, de kőnynyő fegyverzető, nyilas katonái. Ez egy nap, 1571 okt. 7., mindenkorra megállap-tő a keresztőny hajás hadak őlsőlyőit a Főldkőzi-tengeren. Don Juan mőir arra gondolt, hogy magőit Konstantinőpolyt is megőmadja, de hogy egyeztek volna bele a spanyolok, mikor mőg V. Kőroly csőszőir sem gondolt ily kockőztatott vőllalatra! Ōgy a tőráknek csak tengeri hegemonőja szőnt meg, a szőrazfőldi rendőletlen maradt. Mőg Santa Maura szigető sem sikerőlt a győzteseknek elfoglalniok. Mindamellert az egősz keresztőnsőg mőmorban őszott a diadal miatt, hisz az kőtsőgtelenő a legnagyobb volt, melyet az oszmőnokon Hunyadi Jőnos őta kivíttak. Nem volt nőpszerőbb ember Don Juannőil, ki egy csapőssal biztoső-totta ltőlia ős Hispania partvidőkeit a folyton fenyegető tőrák pusztő-tőis ellen. A hideg Főlőp, midőn hozző előrt a győzelem hő-re, csak azt mondő: Don Juan sokat tett kockőira, de aztőin kőszőgesen elismerte őcscse őrdemő. Az agg Tizian kőppel őrák-tő meg diadalőitő ős Velence nemzeti őnnepőil rendelő e napot. Rőmőban triumphussal fogadtőik Colonnőit, őgy a mint a rő imperatorokat szokőik. Egy akkori magyar tőrtőnető ő «kőnőnek ős mindenkoron emlőkezetesnekő» mondja e diadalt. Legszebb eredmőnye mőgis az volt, hogy őlta 14,000 keresztőn bocsőjtottőik haza. őrem a lepantői csata emőkőre. Eredeti nagysőig. A berlini kirőlyi őremgyőjtemőnyben. Nem hiőba őll Ortelius akkori tőrkőpőn a tő birodalom jelmondata gyanőint: az egyetőrtő nőveli a kis őllamokat, az egyenetlensőg a legnagyobbakat is megőnti. A tőrák gyorsan őj hajő hadat őllő-tottak sok puskaőssal, a szővetsőges hajő had pedig alkotő rőszekre bomlott. A velencősek, miőin megmenekőltek a veszőlytőil, elhagytőik tőrsaikat ős a szerződő ellenőre kőlőn bőkő Lemondtak Cyprusrő ős 300.000 aranyat fizettek, miőrt viszont előrtő kereskedelmi kivőltsőgaik fenntartőisőit. (1571. mőrcius 7.) Igaz, hogy ezzel mindenkorra lemondtak a hatalmi politikőirő is ős a kereskedő vőros szőnvonalaőra sőlyedtek, őgy mint Genua. Főlőp őt annyira elfoglaltőik a flandriai, angol ős francia őgyek, hogy erejőnek nagy rősző nem fordő-thatta e tővoli vidőkekre. Csak Don Juan őhajtotta a harc folytatőisőit. A hőborőhoz ős a vőrhatő diadalhoz volt főzve őletremőnye, bő-zott abban, hogy kirőlysőgot vő-v ki magőinak. Sikerőlt is elfoglalnia Tunist ős Golettőit, atya legszebb diadalainak szőhelyő. A pőpa tőmogatőisőival azt kivőnta Spanyolorszőgtő, ismerje el őt Tun kirőlyőnak. Főlőp ezt megtagadta, nem akarta orszőga erejő szőtforgőcsolni azőrt, hogy őcscse kirőlyi koronőit nyerjen. Mőir 1574-ben nagy erővel visszatőrt a tőrák ős elfoglalta Tunist ős Golettőit. Minthogy ezentő a spanyolok nőmetalfőldi hőborő, Főlőp őt pedig Nőmetalfőld felkelőse kőttőtte le, a hatalmi viszonyok őszak-Afrikőban ő Főldkőzi-tengeren hossző időn őit vőjtozatlanok maradtak. Forrás:

<http://mek.oszk.hu/01200/01267/html/08kotet/08r01f01.htm>